

Γιάννης ὁ Εὐλογημένος!

Φώτη Κόντογλου

Ὁ Ἅγιος Βασίλης, σὰν περάσανε τὰ Χριστούγεννα, πῆρε τὸ ραβδί του καὶ γύρισε σ' ὅλα τὰ χωριά, νὰ δεῖ ποιὸς θὰ τότε γιορτάσει μὲ καθαρὴ καρδιά. Πέρασε ἀπὸ λογιῶν-λογιῶν πολιτείες κι ἀπὸ κεφαλοχώρια, μὰ σ' ὅποια πόρτα κι ἂν χτύπησε δὲν τ' ἀνοίξανε, ἐπειδὴ τὸν πῆρνε γιὰ διακονιάρη. Κ' ἔφευγε πικραμένος, γιὰτὶ ὁ ἴδιος δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, μὰ ἔνοιωθε τὸ πόσο θὰ πονοῦσε ἡ καρδιά κανενὸς φτωχοῦ ἀπὸ τὴν ἀπονιά πού τοῦ δείξανε κεῖνοι οἱ ἄνθρωποι.

Μιὰ μέρα ἔφευγε ἀπὸ ἓνα τέτοιο ἄσπλαχνο χωριό, καὶ πέρασε ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο, κ' εἶδε τὰ κιβούρια πὼς ἦτανε ρημαγμένα, οἱ ταφόπετρες σπασμένες κι ἀναποδογυρισμένες, καὶ τὰ νιόσκαφτα μνήματα εἶτανε σκαλισμένα ἀπὸ τὰ τσακάλια. Σὰν ἅγιος πού εἶτανε ἄκουσε πὼς μιλούσανε οἱ πεθαμένοι καὶ λέγανε: «Τὸν καιρὸ πού εἴμαστε στὸν ἀπάνω κόσμο, δουλέψαμε, βασανιστήκαμε, κι ἀφήσαμε πίσω μας παιδιά κ' ἐγγόνια νὰ μᾶς ἀνάβουνε κανένα κερί, νὰ μᾶς καίγουνε λίγο λιβάνι μὰ δὲν βλέπουμε τίποτα, μήτε παπᾶ στὸ κεφάλι μας νὰ μᾶς διαβάσει παραστάσιμο, μήτε κόλλυβα, παρὰ σὰν νὰ μὴν ἀφήσαμε πίσω μας κανέναν». Κι ὁ ἅγιος Βασίλης πάλι στενοχωρήθηκε κ' εἶπε: «Τοῦτοι οἱ χωριάτες οὔτε σὲ ζωντανὸ δὲ δίνουνε βοήθεια, οὔτε σὲ πεθαμένον», καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο, καὶ περπατοῦσε ὀλομόναχος μέσα στὰ παγωμένα χιόνια.

Παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς ἔφταξε σὲ κάτι χωριὰ πού εἶτανε τὰ πιὸ φτωχὰ ἀνάμεσα στὰ φτωχοχώρια, στὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας. Ὁ παγωμένος ἀγέρας βογκοῦσε ἀνάμεσα στὰ χαμόδεντρα καὶ στὰ βράχια, ψυχὴ ζωντανὴ δὲν φαινότανε, νύχτα πίσσα! Εἶδε μπροστά του μιὰ ραχούλα, κι ἀπὸ κάτω τῆς εἶτανε μιὰ στρούγκα τρουπωμένη. Ὁ ἅγιος Βασίλης μπῆκε στὴ στάνη καὶ χτύπησε μὲ τὸ ραβδί του τὴν

πόρτα τῆς καλύβας καὶ φώναξε: «Ἐλεῆστε με, τὸν φτωχό, γιὰ τὴν ψυχὴ τῶν ἀποθαμένων σας κι ὁ Χριστὸς μας διακόνει σὲ τοῦτον τὸν κόσμο!». Τὰ σκυλιὰ ξυπνήσανε καὶ χυθήκανε ἀπάνω του, μὰ σὰν πήγανε κοντὰ του καὶ τὸν μυριστήκανε, πιάσανε καὶ κουνούσανε τὶς οὐρὲς τους καὶ πλαγιάζανε στὰ ποδάρια του καὶ γρούζανε παρακαλεστικὰ καὶ χαρούμενα. Ἀπάνω σ' αὐτὰ, ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ βγήκε ἕνας τσοπάνης, ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν παλληκάρι, μὲ μαῦρα στριφτὰ γένεια, ὁ Γιάννης ὁ Μπαρμπάκος, ἄνθρωπος ἀθῶος κι ἀπελέκητος, προβατάνθρωπος, καὶ πρὶν νὰ καλοῖδεῖ ποιὸς χτύπησε, εἶπε: «Ἐλα, ἔλα μέσα. Καλὴ μέρα, καλὴ χρονιά!».

Μέσα στὸ καλύβι ἔφεγγε ἕνα λυχνάρι, κρεμασμένο ἀπὸ πάνω ἀπὸ μία κούνια, ποὺ εἶτανε δεμένη σὲ δυὸ παλούκια. Δίπλα στὸ τζάκι εἶτανε τὰ στρωσίδια τους καὶ κοιμότανε ἡ γυναίκα τοῦ Γιάννη. αὐτός, σὰν ἐμπῆκε μέσα ὁ ἅγιος Βασίλης, κ' εἶδε πὼς εἶτανε γέρος σεβάσμιος, πῆρε τὸ χέρι του καὶ τ' ἀνεσπάσθηκε κ' εἶπε: «Νὰ ἔχω τὴν εὐχὴ σου, γέροντα», καὶ τό ἔλεγε σὰν νὰ τὸν γνώριζε κι ἀπὸ πρωτύτερα, σὰ νὰ ἔτανε πατέρας του. Καὶ κείνος τοῦ εἶπε: «Βλογημένος νὰ ἔσαι, ἐσὺ κι ὅλο τὸ σπιτικό σου, καὶ τὰ πρόβατά σου ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ νὰ ἔναι ἀπάνω σας!». Σηκώθηκε κ' ἡ γυναίκα καὶ πῆγε καὶ προσκύνησε καὶ κείνη τὸν γέροντα καὶ φίλησε τὸ χέρι του καὶ τὴ βλόγησε. Κι ὁ ἅγιος Βασίλης εἶτανε σὰν καλόγερος ζητιάνος, μὲ μιὰ σκούφια παλιὰ στὸ κεφάλι του, καὶ τὰ ράσα του εἶτανε τριμμένα καὶ μπαλωμένα καὶ τὰ τσαρούχια του τρύπια, κ' εἶχε κ' ἕνα παλιοτάγαρο ἀδειανό. Ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος ἔβαλε ξύλα στὸ τζάκι. Καὶ παρευθύς, φεγγοβόλησε τὸ καλύβι καὶ φάνηκε σὰν παλάτι. Καὶ φανήκανε τὰ δοκάρια, σὰ νὰ ἔτανε μαλαμοκαπνισμένα, κ' οἱ πητιὲς ποὺ εἶτανε κρεμασμένες φανήκανε σὰν καντήλια, κ' οἱ καρδάρες καὶ τὰ τυροβόλια καὶ τ' ἄλλα τὰ σύνεργα ποὺ τυροκομοῦσε ὁ Γιάννης, γινήκανε σὰν ἀσημένια, καὶ σὰν πλουμισμένα μὲ διαμαντόπετρες φανήκανε, καὶ τ' ἄλλα, τὰ φτωχὰ τὰ πράγματα ποὺ ἔχε μέσα στὸ καλύβι τοῦ ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος. Καὶ τὰ ξύλα ποὺ καιγόντανε στὸ τζάκι τρίζανε καὶ λαλούσανε σὰν τὰ πουλιὰ ποὺ λαλοῦνε στὸν παράδεισο, καὶ βγάζανε κάποια

εὐωδιά πάντερπνη. Τὸν ἅγιο Βασίλη τὸν βάλανε κ' ἔκατσε κοντὰ στὴ φωτιά κ' ἡ γυναίκα τοῦ ἔθεσε μαξιλάρια νὰ ἀκουμπήσει. Κι ὁ γέροντας ξεπέρασε τὸ ταγάρι του ἀπὸ τὸ λαιμό του καὶ τὸ ἔβαλε κοντὰ του, κ' ἔβγαλε καὶ τὸ παλιόρασό του κι ἀπόμεινε μὲ τὸ ζωστικό του.

Κι ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος πῆγε κι ἄρμεξε τὰ πρόβατα μαζί μὲ τὸν παραγυιό του, κ' ἔβαλε μέσα στὴν κοφινέδα τὰ νιογέννητα τ' ἄρνια, κι ὕστερα χώρισε τὶς ἐτοιμόγεννες προβατίνες καὶ τὶς κράτησε στὸ μαντρί, κι ὁ παραγυιὸς τὰ ἔβγαλε τ' ἄλλα στὴ βοσκή. Λιγοστὰ εἶτανε τὰ ζωντανά του, φτωχὸς εἶτανε ὁ Γιάννης, μὰ εἶτανε Βλογημένος. Κ' εἶχε μία χαρὰ μεγάλη, σὲ κάθε ὥρα, μέρα καὶ νύχτα, γιατί εἶτανε καλὸς ἄνθρωπος κ' εἶχε καὶ καλὴ γυναίκα, κι ὅποιος λάχαινε νὰ περάσει ἀπὸ τὴν καλύβα τους, σὰν νὰ ἔτανε ἀδελφός τους, τὸν περιποιόντανε. Γιὰ τοῦτο κι ὁ ἅγιος Βασίλης κόνεψε στὸ σπίτι τους, καὶ κάθησε μέσα, σὰ νὰ ἔτανε δικό του σπίτι, καὶ βλογηθῆκανε τὰ θεμέλιά του. Κεῖνη τὴ νύχτα τὸν περιμένανε ὅλες οἱ πολιτεῖες καὶ τὰ χωριά τῆς Οἰκουμένης, οἱ ἀρχόντοι, οἱ δεσποτάδες κ' οἱ ἐπίσημοι ἀνθρώποι μὰ ἐκεῖνος δὲν πῆγε σὲ κανέναν, παρὰ πῆγε καὶ κόνεψε στὸ καλύβι τοῦ Γιάννη τοῦ Βλογημένου.

Τὸ λοιπόν, σὰν σκαρίσανε τὰ πρόβατα, μπῆκε μέσα ὁ Γιάννης καὶ λέγει στὸν ἅγιο: «Γέροντα, ἔχω χαρὰ μεγάλη. Θέλω νὰ μᾶς διαβάσεις τὰ γράμματα τ' Ἀη-Βασίλη. Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ἀγράμματος, μὰ ἀγαπῶ τὰ γράμματα τῆς θρησκείας μας. Ἔχω καὶ μία φυλλάδα ἀπὸ ἕναν γούμενο ἁγιονορίτη, κι ὅποτε τύχει νὰ περάσει κανένας γραμματιζούμενος, τὸν βάζω καὶ μοῦ διαβάζει ἀπὸ μέσα τὴν φυλλάδα, γιατί δὲν ἔχουμε κοντὰ μας ἐκκλησία».

Ἐπιασε καὶ θαμπόφεγγε κατὰ τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς. Ὁ ἅγιος Βασίλης σηκώθηκε καὶ στάθηκε κατὰ τὴν ἀνατολὴ κ' ἔκανε τὸ σταυρό του, ὕστερα ἔσκυψε καὶ πῆρε μία φυλλάδα ἀπὸ τὸ ταγάρι του, κ' εἶπε: «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς

τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων». Κι ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος πῆγε καὶ στάθηκε ἀπὸ πίσω του, κ' ἡ γυναίκα βύζαξε τὸ μωρὸ καὶ πῆγε καὶ κείνη καὶ στάθηκε κοντά του, μὲ σταυρωμένα χέρια. Κι ὁ ἅγιος Βασίλης εἶπε τὸ «Θεὸς Κύριος» καὶ τ' ἀπολυτίκιό τῆς Περιτομῆς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες», δίχως νὰ πεῖ καὶ τὸ δικό του τὸ ἀπολυτίκιό ποὺ λέγει «Εἰς πάσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου». Ἡ φωνὴ του εἶτανε γλυκεῖα καὶ ταπεινὴ, κι ὁ Γιάννης κ' ἡ γυναίκα του νοιώθανε μεγάλη κατάνυξη, κι ἄς μὴν καταλαβαίνανε τὰ γράμματα. Κ' εἶπε ὁ ἅγιος Βασίλης ὅλον τὸν Ὅρθρο καὶ τὸν Κανόνα τῆς Ἑορτῆς: «Δεῦτε λαοί, ἄσωμεν ἄσμα Χριστῶ τῷ Θεῶ, χωρὶς νὰ πεῖ τὸ δικό του τὸν Κανόνα, ποὺ λέγει «Σοῦ τὴν φωνὴν ἔδει παρεῖναι, Βασίλειε». Κ' ὕστερα εἶπε ὅλη τὴ λειτουργία κ' ἔκανε ἀπόλυση καὶ τοὺς βλόγησε.

Καὶ σὰν καθήσανε στὸ τραπέζι καὶ φάγανε κι ἀποφάγανε, ἔφερε ἡ γυναίκα τὴ βασιλόπητα καὶ τὴν ἔβαλε ἀπάνω στὸ σοφρᾶ. Κι ὁ ἅγιος Βασίλης πῆρε τὸ μαχαίρι καὶ σταύρωσε τὴ βασιλόπητα, κ' εἶπε: «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κ' ἔκοψε τὸ πρῶτο τὸ κομμάτι κ' εἶπε «τοῦ Χριστοῦ» κ' ὕστερα εἶπε «τῆς Παναγίας», κ' ὕστερα εἶπε «τοῦ νοικοκύρη Γιάννη τοῦ Βλογημένου». Τοῦ λέγει ὁ Γιάννης: «Γέροντα, ξέχασες τὸν ἄη-Βασίλη!». Τοῦ λέγει ὁ ἅγιος: «Ναί, καλά! κ' ὕστερα λέγει: «Τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Βασιλείου». Κ' ὕστερα λέγει πάλι: «Τοῦ νοικοκύρη», «τῆς νοικοκυρᾶς», «τοῦ παιδιοῦ», «τοῦ παραγυιοῦ», «τῶν ζωντανῶν», «τῶν φτωχῶν». Τότε λέγει στὸν ἅγιο ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος: «Γέροντα, γιατί δὲν ἔκοψες γιὰ τὴν ἀγιωσύνη σου; Τοῦ λέγει ὁ ἅγιος: «Ἐκοψα, Βλογημένε!» μὰ, ὁ Γιάννης δὲν κατάλαβε τίποτα, ὁ μακάριος. Κ' ὕστερα, σηκώθηκε ὄρθιος ὁ ἅγιος Βασίλειος κ' εἶπε τὴν εὐχὴ του: «Κύριε ὁ Θεός μου, οἶδα ὅτι οὐκ εἰμι ἄξιος, οὐδὲ ἰκανός, ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθης τοῦ οἴκου τῆς ψυχῆς μου».

Κ' εἶπε ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος: «Πές μου, γέροντα, ποῦ ξέρεις τὰ γράμματα, σὲ ποιά παλάτια ἄραγες πῆγε σὰν ἀπόψε ὁ ἅγιος Βασίλης; οἱ ἀρχόντοι κ' οἱ βασιληάδες τί ἁμαρτίες νὰ ἔχουνε;

Ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ εἶμαστε ἁμαρτωλοὶ, ἐπειδὴς ἡ φτώχεια μᾶς κάνει νὰ κολαζόμαστε». Κι ὁ ἅγιος Βασίλης δάκρυσε κ' εἶπε πάλι τὴν εὐχή, ἀλλοιώτικα: «Κύριε, ὁ Θεός μου, οἶδα ὅτι ὁ δοῦλος σου Ἰωάννης ὁ ἀπλοῦς ἐστὶν ἄξιος καὶ ἰκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην του εἰσέλθῃς. Ὅτι νήπιος ὑπάρχει καὶ τὰ μυστήριά Σου τοῖς νηπίοις ἀποκαλύπτεται». Καὶ πάλι δὲν κατάλαβε τίποτα ὁ Γιάννης ὁ μακάριος, ὁ Γιάννης ὁ Βλογημένος...

«[Διηγήματα τῶν Χριστουγέννων](#)», Ἐκδόσεις Ἀρμός

Πηγή: www.nektarios.gr